

PRIMLJENO:	7. 12	20 22	GCD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	24-2/22-1		
VEZA:			
ŠPA:	639 XXVII		
SKRACENICA:		PRILOG	

SKUPŠTINA CRNE GORE

Gospođi Danijeli Đurović

Na osnovu člana 93 stav 1 Ustava Crne Gore i člana 130 Poslovnika Skupštine Crne Gore podnosimo **PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O REGISTRIMA PREBIVALIŠTA I BORAVIŠTA**, radi stavljanja u skupštinsku proceduru.

Podgorica, 07. decembar 2022. godine

Poslanici

1. mr Aleksa Bečić

2. Miodrag Lekić

3. Zdenka Popović

4. Dragan Krapović

5. Boris Bogdanović

6. mr Momo Koprivica

7. dr Tamara Vujović

8. dr Albin Čeman

9. Vladimir Martinović

10. Danilo Šaranović

**ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O REGISTRIMA
PREBIVALIŠTA I BORAVIŠTA**

Član 1

U Zakonu o registrima prebivališta i boravišta („Službeni list CG”, br. 46/15), u članu 10 poslije stava 4, dodaju se tri nova stava koji glase:

„Uz prijavu iz st. 1, 2 i 4 ovog člana, crnogorski državljanin na propisanom obrascu daje izjavu da se nastanio u mjestu i na adresi koje je naveo u prijavi.

Crnogorski državljanin može prijaviti prebivalište, odnosno prijaviti promjenu prebivališta na osnovu priloženog dokaza o pravu svojine ili susvojine na stanu, kući, ili drugom objektu za stanovanje.

Ako je u prijavi iz st. 1, 2 i 4 ovog člana navedena adresa stana koji je u vlasništvu drugog lica, uz prijavu se podnosi ovjereni ugovor o zakupu sa stanodavcem.

Dosadašnji st. 5, 6, 7 i 8 postaju st. 6, 7, 8 i 9.”

Član 2

U članu 11 stav 1 riječi: „st. 1, 2, 4, 5 i 6”, zamjenjuju se riječima: „st. 1, 2, 4, 6 i 7.”

U stavu 2 istog člana, riječi: „st. 1, 2, 4, 5 i 6”, zamjenjuju se riječima: „st. 1, 2, 4, 6 i 7.”

Član 3

U članu 15 st. 1, 2 i 3 mijenjaju se i glase:

„Ako postoji sumnja u tačnost prijavljenih podataka Ministarstvo će u roku od 15 dana od policije zatražiti terensku kontrolu tačnosti adrese:

- iz prijave promjene prebivališta koja je podnijeta u skladu sa članom 10 stav 1 ovog zakona;
- iz prijave promjene adrese koja je podnijeta u skladu sa članom 10 stav 2 ovog zakona;
- iz prijave prebivališta podnijete u slučaju iz člana 10 stav 4 ovog zakona;“

O provjeri iz stava 1 ovog člana policija dostavlja izvještaj Ministarstvu u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva za provjeru podataka.

Ako se terenskom provjerom utvrdi da lice koje je podnijelo prijavu iz stava 1 al. 1, 2 i 3 ovog člana ne živi na prijavljenoj adresi, Ministarstvo će rješenjem odbiti prijavu promjene prebivališta, prijavu promjene adrese stanovanja, odnosno prijavu prebivališta.“

Član 4

U članu 36 stav 1 riječi: „od 30 eura do 200 eura“, zamjenjuju se riječima: „od 200 eura do 1000 eura“.

U istom članu stav 1 tačka 1 riječi: „član 10 st. 1, 2, 4, 5 i 6“ zamjenjuju se riječima: „član 10 st. 1, 2, 4, 6 i 7“.

U istom članu, stav 1 tačka 2 riječi: „člana 10 st. 1, 2, 4, 5 i 6“ zamjenjuju se riječima: „člana 10 st. 1, 2, 4, 6 i 7“.

Član 5

Propisi koji su doneseni prije stupanja na snagu ovog zakona, uskladiće se sa ovim zakonom u roku od 30 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 6

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o registrima prebivališta i boravišta, sadržan je u članu 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Evidencije prebivališta moraju odgovarati stvarnom mjestu nastanjenja građana, s obzirom da se na prebivalištu temelji niz prava propisanih posebnim propisima.

Postojeći Zakon o registrima prebivalištima i boravištima, donesen 2015. godine, to ne obezbjeđuje.

Prema sada važećem zakonu utvrđivanje prebivališta po službenoj dužnosti Ministarstvo će pokrenuti samo u slučaju ako je crnogorski državljanin nastanjen u Crnoj Gori, a nije podnio prijavu prebivališta.

Ovakvo zakonsko rješenje ne može doprinijeti tačnosti podataka sadržanih u registru prebivališta i boravišta. Evidenciju toliko značajnu za ostvarivanje ne samo biračkog prava, već i mnogih drugih prava čije je ostvarivanje vezano za podatak o prebivalištu i tačnoj adresi stanovanja.

Nakon što je Ustavni sud Crne Gore dana 06.11.2020. godine donio Odluku br. U-I br. 23/17 kojom je ukinuo odredbu člana 11 stav 1 Zakona o izboru odbornika i poslanika kojom je bilo propisano da pravo da bira i bude biran za odbornika ima birač, koji između ostalih uslova, ima prebivalište u opštini najmanje šest mjeseci prije dana održavanja izbora, došlo je do fiktivne prijave prebivališta od strane pojedinih lica u opštini u kojoj se održavaju lokalni izbori, pri čemu policija nije imala na zakonu zasnovana ovlašćenja za efikasno sprječavanje takvih pojava.

Naznačeno protivpravno postupanje, eskaliralo je u susret izborima za odbornike u skupštinama 14 jedinica lokalne samouprave u Crnoj Gori, raspisanim za dan 23.10.2022. godine, i u pojedinim opštinama, posebno u opštini Šavnik, poprimilo društveno zabrinjavajuću pojavu, čime se dovodi u pitanje zakonitost izbornog procesa i dodatno povećava nepovjerenje građana u rezultate izbora.

U prvom kvartalu 2023. godine održaće se redovni izbori za odbornike u Skupštini opštine Tuzi. Takođe, Skupština Crne Gore saglasno odredbama člana 90 Ustava Crne Gore u periodu od 01.01.2023. godine od 28.02.2023. godine, nalaziće se u vanrednom zasijedanju.

U cilju stvaranja normativnih pretpostavki da birači svoje biračko pravo ostvaruju prema stvarnom mjestu njihovog nastanjenja, i sprječavanja izraženih negativnih pojava fiktivne promjene prebivališta, podnosi se predlog ovog zakona.

III USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POTVRĐENIM KONVENCIJAMA

Ovim Predlogom zakona se ne dira u osnovni koncept važenja Zakona o registrima prebivališta i boravišta, koji je usklađen sa principima Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima, i potvrđenim međunarodnim konvencijama, kojima se garantuje pravo na slobodu kretanja i izbor mjesta stanovanja.

IV OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Odredbom **člana 1**, mijenja se član 10 osnovnog Zakona i uvode tri nova stave, kojima se na potpuniji način uređuju pitanja prijave promjene prebivališta, promjene adrese i prijave prebivališta. Bitna novina odnosi se na propisanu obavezu crnogorskog državljanina koji vrši prijavu promjene prebivališta, promjenu adrese i prijavu prebivališta da, uz prijavu daje pisanu izjavu da se nastanio u mjestu i na adresi koje je naveo u prijavi. Takođe, crnogorski državljanin može prijaviti prebivalište, odnosno prijaviti promjenu prebivališta na osnovu priloženog dokaza o pravu svojine ili susvojine na stanu, kući, ili drugom objektu za stanovanje. Ako je u prijavi iz st. 1, 2 i 4 ovog člana navedena adresa stana koji je u vlasništvu drugog lica, uz prijavu se podnosi ovjereni ugovor o zakupu sa stanodavcem.

Odredbama **člana 2**, odredbe člana 11 osnovnog Zakona koje se odnose na podnošenje prijave za maloljetno lice i lice lišeno poslovne sposobnosti, usklađene su sa prethodno izvršenim izmjenama člana 10 ovog zakona.

Odredbama **člana 3**, kojim se mijenja član 15 st. 1, 2 i 3 osnovnog Zakona, utvrđuje se ovlašćenje Ministarstva da u roku od 15 dana, ako postoji sumnja u tačnost prijavljenih podataka, od policije zatraži terensku kontrolu tačnosti adrese iz prijave promjene prebivališta, iz prijave promjene adrese stanovanja, iz prijave prebivališta državljanina koji nije imao prijavljeno prebivalište u Crnoj Gori.

Izmijenjenim stavom 2 ovog člana utvrđena je obaveza policije da izvještaj o terenskoj provjeri podataka Ministarstvu dostavi u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva za provjeru podataka.

Izmijenjenom stavom 3 ovog člana, utvrđena je obaveza Ministarstva da, ukoliko se terenskom provjerom utvrdi da lice koje je podnijelo prijavu ne živi na prijavljenoj adresi donese rješenje kojim se odbija prijava promjene prebivališta, prijava promjene adrese stanovanja, odnosno prijave prebivališta.

Predloženo zakonsko rješenje u funkciji je blagovremenog sprječavanja fiktivne prijave prebivališta.

Odredbama **člana 4**, odredbe člana 36 osnovnog zakona kojim su propisane novčane kazne za prekršaj, usklađene su sa izvršenim izmjenama materijalnih odredbi ovog zakona, na koje se prekršaji odnose, dok je visina novčanih kazni za fizičko lice određena primjereno težini prekršaja.

Prelaznim odredbama člana 5 određeno je da će se propisi (podzakonska akta) koji su doneseni prije stupanja na snagu ovog zakona, uskladiti sa ovim zakonom u roku od 30 dana od dana njegovog stupanja na snagu. Dok je odredbama člana 6 uređeno pitanje stupanja na snagu ovog zakona.

V FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA JE POTREBNO OBEZBIJEDITI ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbijediti posebna dodatna sredstva u Budžetu Crne Gore.

TEKST ODREDBI ZAKONA O REGISTRIMA PREBIVALIŠTA I BORAVIŠTA ČIJE SE IZMJENE I DOPUNE PREDLAŽU („Službeni list CG”, br. 46/15)

Podnošenje prijave Član 10

Crnogorski državljanin je dužan da prijavu promjene prebivališta podnese Ministarstvu u opštini u kojoj namjerava stalno da živi, u roku od osam dana od nastanka promjene.

U roku iz stava 1 ovog člana, crnogorski državljanin je dužan da prijavu promjene adrese podnese Ministarstvu u opštini u kojoj ima prebivalište.

Prijava promjene prebivališta, odnosno adrese predstavlja i odjavu prethodnog prebivališta, odnosno adrese.

Crnogorski državljanin koji nema prijavljeno prebivalište u Crnoj Gori, dužan je da podnese prijavu prebivališta, kad se nastani u Crnoj Gori, Ministarstvu u opštini u kojoj namjerava stalno da živi, u roku od osam dana od dana nastanjenja.

U slučaju boravka van Crne Gore dužeg od 90 dana, crnogorski državljanin je dužan da podnese prijavu o odlasku u drugu državu, Ministarstvu u opštini u kojoj ima prebivalište ili preko diplomatsko-konzularnog predstavništva Crne Gore.

Nakon povratka iz druge države lice iz stava 5 ovog člana, dužno je da o tome podnese prijavu Ministarstvu u opštini u kojoj ima prebivalište, u roku od osam dana.

Crnogorski državljanin je dužan da u prijavi prebivališta prijavi promjene prebivališta, odnosno adrese, prijavi o odlasku u drugu državu i prijavi o povratku iz druge države da istinite podatke.

Crnogorski državljani i članovi njihovih porodica koji se u skladu sa zakonom upućuju na rad u inostranstvo u ime Crne Gore, nemaju obavezu podnošenja prijave iz st. 5 i 6 ovog člana.

Podnošenje prijave za maloljetna lica Član 11

Prijavu iz člana 10 st. 1, 2, 4, 5 i 6 ovog zakona, za maloljetno lice ili lice lišeno poslovne sposobnosti dužan je da podnese roditelj, odnosno staratelj.

Ako roditelji maloljetnog lica ne žive u porodičnoj zajednici, prijavu iz člana 10 st. 1, 2, 4, 5 i 6 ovog zakona podnosi roditelj kome je, u skladu sa zakonom, maloljetno lice povjereno na čuvanje i vaspitanje.

Ako roditelji maloljetnog lica ne žive u porodičnoj zajednici, a nije donesena odluka nadležnog organa o tome sa kojim roditeljem će maloljetno lice živjeti, prijavu podnosi roditelj sa kojim maloljetno lice živi, uz saglasnost nadležnog centra za socijalni rad.

Provjera podataka Član 15

U slučaju iz člana 10 stav 4 ovog zakona, Ministarstvo će od policije zatražiti provjeru tačnosti adrese iz prijave prebivališta, u roku od 15 dana.

O provjeri iz stava 1 ovog člana policija dostavlja izvještaj Ministarstvu.

Ako se utvrdi da lice koje je podnijelo prijavu iz stava 1 ovog člana ne živi na prijavljenoj adresi, Ministarstvo neće izvršiti unos prijave prebivališta u registar prebivališta i o tome će donijeti rješenje.

Protiv rješenja iz stava 3 ovog člana može se podnijeti žalba Ministarstvu, u roku od osam dana od dana uručenja rješenja.

Protiv rješenja donesenog po žalbi može se pokrenuti upravni spor.

Član 36

Novčanom kaznom u iznosu od 30 eura do 200 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice ako:

1) u roku od osam dana ne podnese prijavu prebivališta, prijavu promjene prebivališta, odnosno adrese, prijavu o odlasku u drugu državu i prijavu povratka iz druge države (član 10 st. 1, 2, 4, 5 i 6);

2) ne podnese prijavu iz člana 10 st. 1, 2, 4, 5 i 6 ovog zakona za maloljetno lice ili lice lišeno poslovne sposobnosti (član 11 stav 1);

3) prijavu boravišta ne podnese u roku od 24 časa od dolaska u boravište ili ne odjavi boravište prije odlaska (član 24).